

Előfizetési árak:

Egész évre	5 frt — kr.
Fél évre	2 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 25 „
Néptanítóknak egész évre	3 „ — „

Hirdetési díjak

a legutányossabban számítottak.
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda.
hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
ÁLLAMI TANTÓKÉPEZDÉBEN.
Levelek csak bérmentesen fogadhatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Kindóhivatal:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivataltal — Nánay Lajos könyvnyomdájába — küldendők be (Bödög-tér, Scheibner-féle ház.)

Egyes szám ára 5 kr.

Mily tanoda szükséges, s melyik felesleges a Bácskában.

A „Bácska“ 28-ik számán, Zomborban 1879. júl. 28-án kelteve jelent meg egy figyelemre méltó cikk, György László urtól, mely megyénk culturalis érdekeivel meleg részvétellel és jó akarattal foglalkozik. Szívünkbeli osztljuk nézetét, hogy megyénknek földműves, ipar- és kereskedelmi iskolákra égető szüksége van. A termelés extenzív és intenzív emelése még korántsem elég a közvagyonosodás előmozdítására.

Részben hiányos, részben drága közlekedésünk mellett saját zsrunkban vagyunk kénytelenek megtulladni, ha az ipar emelése és terjedése, a kereskedelem felvirágoztatása által fogyasztó, értékesítő közegekről nem gondoskodunk. Csak virágzó kereskedés és nagyfejlődésű ipar képes a most megbomlott egysúlyt helyreállítani s elejét venni annak, hogy a tőke a pénzintézetekben összehalmozódván, majdnem egészen gyümölcözős nélkül heverni kénytelen. Hogy megyénk és országunk iparban és kereskedésben erős és hatalmas legyen s ezáltal gazdagsága gyarapodjék, arra feleltes fontos és lényeges tényező a kereskedelmi, ipari, gazdasági szakiskola. Ezen nélkülözhetlen iskolák közül pedig egyetlenegy sincs a gazdag és nagy Bács-Bodroghvármegyében. Idézett író városunk irányában felelte szíves, midőn azt egy „ipartanodával“ megajándék ozva, mondván:

„A mi illeti az ipar és kereskedelmi oktatást, a bajai ipartanodát kivéve, szintén mi sincs téve megyénkben. És ez az egy ipartanoda is, magán emberé. Mind értesültünk az idén 25 hallgatója volt, pedig valószínűleg mindenért fizetni kell; — mennyi szegény ember képezhetné ki magát, ha megyénkben egy vagy több ilyenem nyilvános intézet lenne? Elkerülhetlen szükség egy ilyen iskola, ha nem akarjuk, hogy kereskedésünk tovább is abból álljon jórészt, hogy ez vagy amaz dolog 100 kiloja 25 frtba kerülvén, kiloja 26 vagy 28 krajczáron adandó el; ha nem akarjuk, hogy a nyers anyagok feldolgozása csak annyiban vétessekk iparosaink által, hogy most tegyük télen más dologra ugysem akadván, feldolgozzon bizony mennyiségű gyapjút kalapoknak, hogy tavasszal és nyáron hetivásárok alkalmával legyen mit az asszonynak elárusítgatni.“

Ily ipartanodáról mi bajaiak és a „Baja“ hívei mit sem tudunk. Volt városunkban egy engedélyezett kereskedelmi iskola, mintegy 15 éven át, áldozatok árán is, egy magányembertől fenntarva. Az, hasonló nyilvános intézetek teljes hiányában, mind a város, mind a közel s távolabb eső környék lakossága igényeinek teljesen megfelelt. Kereskedők és pénzintézeti igazgatók, kik ezen iskolában 3 évet töltött ifjakat üzletükben alkalmaztak, meggyőződtek, hogy ezek nem csak a gépiességet igénylő ismeretekben — olvasás, fogalmazás, számolás — hanem az elméletiekben is föld-

T Á R C S A.

Román cz.

Az alföldön, Tisza mellé
Egy rozsmaring bokor
Rozsmaringos sírhalmom
Elhervadt lilium van.
Rozsmaringos sírhant mellett
Hogya az est elközelé
Tilinkó szól — — búvá
Kis fülmele zokog vele.

Piros pünkösöd első estjén
Ez a nóta: — mint régenten —
„Piros pünkösöd másod napján
— — — — —
— — — — —
— — — — —
Piros pünkösöd másod napján,
Rozsmaringos sírhant mellett
Egy juhász bojtárt temeték.

A tóparton . . .

A tóparton terem a sok lilium . . .
Volna nekem szeretőm egy milliom;
Nem szeretnék egyet sem oly igazán,
Ahogy téged egyetlenem, virágim!

A tóparton elhervadt a lilium . . .
Hejh! lett volna szeretőm egy milliom;
Nem lett volna egy sem olyan hűtelen
Mint te! . . . hát ezt fogadtad-e szüntelen?!

Száva János.

Nővilág.

Sokféle nővel találkozunk ez életben. Van könnyelmű, okos vagy ügyes, ügyetlen, vagy komoly, egy szóval sok irányban fejlődik a nők természete és viselése. De mindannyi közül legfeljebb előttem az ugynevezett „Haziánya,“ kinek vagy tizenkét gyermeke és csak két öltönye van, melyek közül az egyikét a ház körül viseli a másikat azonban csakis nagy ünneppélyesség alkalmával teszi láthatóvá.

Mert tudnivaló, hogy a világ szemei elől visszahúzódva egészen odávással csak családjának él. Gyermkeivel együtt 8 órákor már ágyban van, minek következtében testalkata igen erős. Férjét atyácskának nevezi. Ő a legnagyobb meglepődöttséggel jár föl s alá évről-évre a gyermekszoba s ebédlő tágas termeiben, ez képezi az ő egész világát, mert bármi történjék a házon kívül ő azzal nem törődik.

Soha egy könyv vagy hírlap nem látható kezében még akkor sem, ha legkisebb gyermeket álomba ringatja, akkor pedig tehetné; nagyon feltűnő, hogy az a legkedvesebb gyermeke, ki leg-

rajz, kereskedelmi-isme, természettudományi ismeretek, könyv-
yitel sat — szép tájékozottságot tanusítottak. Az intézet,
ha nem is virágzott — legalább élt. Azonban a betű meg-
ölte! Megjelent egy ministeri rendelet (1872 okt. 10,
1201 sz. a.) mely csak legalsó fokú, u. n. vasárnapi esti,
továbbá három osztályú középkereskedelmi és felsőbb hason-
nevű iskolát ismer.

A helybeli említett tanoda tulajdonosa kísérletet tett,
hogy intézetét a jelzett keretbe beszorítva, kísérlete két
évnél tovább nem volt folytatható, intézetét már egy esz-
tendő előtt beszüntette. Azóta semminemű ipar-kereskedel-
mi tanoda a megyében nem létezik.

Egyes a tanügy iránt melegen érdeklődő férfiak tettek
kísérletet a városnál és általa a kormánynál, hogy helyben
polgári és kereskedelmi tanoda állíttassék. A város jelenté-
kenyebb áldozatokra késnek nyilatkozott, a kormány ezeket
kevésli s nincs azon helyzetben, hogy az államköltséget oly
nagy mérvben igénybe vehetné, így mulik az idő és alszik
az ügy.

Fog-e ébredni vagy bekövetkezik az álom testvére, a
helál — még nem tudjuk. Pedig nem csak Baja városa,
hanem az egész Bácska érdeke kívánja, hogy legyen a me-
gyének gazdasági, ipar-kereskedelmi tanodája.

Miődn a köztgy és tanügy iránt annyira érdeklődünk,
hogyan keletkezhetik bennünk oly herostratusi vágy, a meg-
lévő tanintézetek egyikére, mint feleslegesre, rá utalni?
Kimondjuk, bár egyeseknél kellemetlen benyomást fog tenni,
hogy a líderez nyomástól megmeneküljenek; feleslegesnek
tartjuk a Szabadkán lévő állami tanítónőképződét, melynek
mint illennek, nincsen jövője.

Ha átalakítatnánk nő és férfiipartanodává, ha Adán
az évek óta vajadásban sínylő gazdasági tanintézet fel-
állíttatnánk, ha Baján rendes, nyilvános, minden tekintetben
a kor igényeinek megfelelő polgári és kereskedelmi tanoda
emeltetnék, akkor legalább az első e téren felmerülő szük-
ségek fedezve, megyénk felvirágzásának kezdete biztos alapra
fektetve lenne.

H I R E K .

— Zirczi-apát Ő felsége a vallás és közokt. miniszter elő-
terjesztésére Supka Jeromost, elszállási lelkészt a Zircz-pilis-

jobban ért a síráshoz annak mindig ad egy darab cukrot kacsó-
jába, midőn elalattja.

Az „atyácska“ mindenben belényugszik az ő akaratába és őt
„kedvesem“nek szólítja. Idejét a házion kívül lehető legkényelmes-
ben tölti el. S ha fáradtan hazatér, sorba állítja gyermekeit s
megöcskölja őket, akár takaraszak, akár moccosak, az ő neki mind-
egy.

Ezután még egy faja van a nőknek az ugynevezett „kaczer-
hölgy“, ki mindig rinceba szedi száját, mintha fitymái akarna,
az utnak másik oldalára megy át, ha azon egy férfit lát jönni.
Ruháját fölösleges gondallal igazítja el, ha helyet foglal és nap-
nyóját tízszeres selyempapírba burkolja be, ha szolgálaton kívül
áll.

Harmadik fajtát a nőknek a „Lepkenők“ képezik Valamint a
lepke könnyű s czifra szárnyakkal van ellátva s ezért nem időz
sehol sokéig, ugy ilyen nők sem. Nincs előtte gyűlöletesebb, az esős
időnél és egy régi ruhánál, ő csak verőfényes napokban él igazán.
Az ily könnyelmű nő az ő férfi ismerőseit csak azon képességük
szerint becsüli meg, jól tudnak-e neki mulatságok alkalmával hi-
zelegni vagy nem. Az ilyen nőből aztán férjhezmenése után nem
lesz valami különbség, egy közönséges hernyóval.

Negyedik osztályba esik a „t a n u l t n ő“; ő jurtas minden
élő és élett nyelven, továbbá a mitologia, pszichologia, technol-
gia, geologia, metrologia és minden elképzelhető ologiákban s
nem kevésbé a fennfogló politikai ügyekben. Ha ő az utcán gyer-
meket lát, azt úgy kerüli ki, mintha esőgöngyölő volna. S ha ál-

pszáló — és szt. gotthárdi egyesített apátságok valóságos apát-
jává kinevezte.

— **Ismét panasz** a székesfehérvári kiállítás szállítójára.
Egy helybeli tanintézet tulajdonosnője igen eszesen készült és
legnagyobb óvatossággal és költséggel becsomagolt női kézimun-
kákat állított ki. Ezek e napokban oly állapotb an érkeztek vissza,
hogy számalmat és haragot keltekkel minden szemlélőben. Régi
alakjukat alig lehetett felismerni, piszok és foltok értéküket sem-
mivé tették. Míg alkudozások folytak a jóvarelem hovatartásáról,
czélszerű lenne anémet szállító sógor műveleteire is egy-két tekin-
tet vetni.

— **A kisbirtokosok országos földhitelintézete.** Több mint
egy esztendő előtt kiüdött ki a városi közgyűlés saját kebeléből
egy bizottságot, melynek teendője lett volna magát a helybeli
pénzintézetek elnökeivel megbeszélve arról tanácskozni, vegyen-
részt Baja városa a „kisbirtokosok országos földhitelintézetének“
megalapításánál, s ha igen, mily uton módon? Ezen bizottság ki-
küldése óta a történelem fonalá egy puzrez sem szakadt meg.
Törvény lett hozzá és szentesítés, mely ezen a földhitel áldásos in-
tézvényét és a tőke igen csekély részletekben való visszafizethet-
sét a szegény kisbirtokosra is kiterjeszti, alapszabályok lettek
kidolgozva és a kormány által megerősítve, most folyik az első
részlet befizetése az egyesület hazai takarékpénztárnál Budapesten,
— a bajai bizottság még nem ülésezett.

Eldög csak arról van tudomásunk, hogy a „kölcsonös-
segélyző egyeslet“ az alapítók sorába lépett. Ha azonban többen is
vannak, kik részvények aláírásában közreműködtek, kérjük azt a
szerkesztőséggel tudatni. Mert ha többen vagyunk Baján, kik ezen
országos intézet felvirágztatását nem csak óhajtjuk, hanem teteh-
ségünkhöz képest bár szerény részvétellel is előmozdítani, kívánjuk,
akkor a néhány hét múlva tartandó alakuló közgyűlésen magunk-
kat egy meghatalmazott kiküldött által képviselhetjük. Baján,
1879. augusztus 5. Egy érdeklődő.

— **Értesítés a jövő tanévrre.*** A bajai állami tanítóké-
pezdében az 1879—80. tanév sept. 1-én kezdődik. A növendékek
beírása aug. 25-től 31-ig tart. A fölvtétel iránti folyamodványok
aug. 20-ig az igazgatóságnál nyújthatók be. Fölvtétetik minden
oly éptestű növendék, ki 15 évét meghaladta, s a magyar nyelv,

* Kérjük vidéki társalapjainkat szerkesztőit ezen sorok szives átvételére.

talában volt vagy van szive, az még nem adott eddig léjtelt ma-
gáról.

Ötadször következnek a „Xantipp“ -ok, kiknek természetrajzi
jellemük a kígyó, macska s hyena egyesítése által származott kí-
kösörvült nyelv és éles körmökkel; ő titeket nyelve által rágalma-
znak tesz ki s forrás sziveteke kegyetlenül belebocsátja éles
karmait. — Távol maradjunk tőle.

Hatodik azok legeső „a valódi asszony“; mindegy, akár szép
vagy kevésbé megnyerő külsejű. Ő okos, de nem pdans, szerény,
de nem rátartós, nyagylelkű és nem nagy lélek, nem tudományos
ugyan, de nem is tudatlan, ő vidám, de nem csapodár lepke. vig
anélkül, hogy zajt hallatna, s komoly anélkül, hogy visszavonulna,
vallásos, de nem képmutató. Néki vannak elvei s képs azokat más-
okkal is közzélni, de ha nem jónak látja, akkor halgatni is tud.
Ha férjhez megy nem hanyagolja el magát, ha pedig leány, akkor
hasznosabb s illőbb foglalkozást keres a hódításnál.

Ő kedveli a zenét és szépszépet, de a tít s főzőkönyvet sem
veti el magától. Természetes, jószívű ő s nem ért az affektáláshoz,
világos és szabatos észjárással s mélyérzelmű szível bír, de ezek-
kel soha sem kérkedik!

Isten áldása lengjen fölötte! hol ő van, ott van a bolloságy
s a legzitalább viszonyok is elviselhetőkké válnak ő általa.

számvetés-, földrajz- és történelemben legalább annyi jártassággal bír, a mennyit a gymnasium, real vagy polgári iskola négy alsó osztályában tanítanak. A belépni kívánó növendék erről vagy nyilvános iskolai bizonyítványt köteles előmutatni, vagy felvételi vizsgának kell magát alávetnie. Korát mindenki keresztlevéllel, testi épségét orvosi (bélyegmentes) bizonyítvánnyal köteles igazolni. A felvételi vizsgálatok aug. 30-án, a javító vizsgálatok aug. 31-én tartatnak. A képezde gyakorló iskolájába sept. 1-én történik a beiratás. Felvételi díj 1 frt, tandíj 2 frt, könyvtári díj 25 kr. Szegény sorsu gyermekek hiteles szegényiségi bizonyítvány alapján tandíjmentesek.

Dr. Bartsch Samu, igazgató.

— **Meghívás.** A „Ujai iparos ifjúság önképző és segély egylete“ 1 évi augusztus 14-én a „bárány vendéglő“ nagytermében az egylet tagjainak felségélyezésére táncvizsgálommal egybekötött hangversenyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. — Műsorozat: 1) „Kölcey Hymnus“ férfi négyes Erkel Ferencztől, előadja az egyleti dalárda. 2) „A filemüle“ Arany Jánostól, szavalja Kozella Mariska k. a. 3) „A szerelem“ férfi négyes, előadja az egyleti dalárda. 4) „A kompanisták“ című vigjáték 1 felvonásban. Személyek: Bányainé Magdolna — Müller Amália k. a.; Hermina, divatárusnő — Tamásits Erzsike k. a.; Kányai, Bányai, kereskedőtársak — Kovács S., Szallay I.; Ugróczy Béla, ügyvéd — Burkovits Gy.; Izidor, kereskedő segéd — Belier S. urak. 5) „Pusztai találkozás“ Petöfi Sándortól, szavalja Beck Endre ur. 6) „Zengje keblünk“ férfi négyes Zsaskofszki Ferencztől, előadja az egyleti dalárda. — Belépti díj 60 kr, este a pénztárnál 80 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **A „Képes családi lapok“** 21. füzeté változatos tartalommal Melner V. kiadásában megjelent. Egy füzet ára 30 kr. — **A** szintén Melner Vilmos kiadásában megjelenő nagybecsű földrajzi műből: „A Föld és népei“ megjelent az 5. és 6-ik füzet. Egy füzet ára 30 kr.

— **József főherczeg** a szegedi kir. biztos kérése folytán első volt, ki az elpusztult város növényzetének pótlására 34,800 db. csemetét ajándékozott, mellékelve a csemeték részletes jegyzékét, s ígérve, hogy később még nemesebb faj csemetéket is fog szolgáltatni. Követésre méltó a lelkes főherczeg példája, ki a jótékonyág terén is mindenütt előjár!

— **Drágán fizette meg.** Topolyán egy nem mindennapi eset foglalkoztatja az érdekelteket. Egy tanyaai tanító ugyanis néhány nappal ezelőtt elhullott üszőjét akarta eladni, midőn több arató oda jövet, kérdé tőle miért temeti el jószágát, mikor annak semmi különös baja nem volt? Kérték a tanítót, adná el nekik a húst, ők elfogyasztják. A pénz, mindég pénz, s a tanítónak is jól esett a hat forint, mit jószágáért kapott, de drágán fizette meg a vásárt. Az üszőt azért kelle metelni annyi darabra, a hányan a vevők voltak, s a műveletnél a tanító is segédkezett, kinek egyik kezében egy karcolási sebe volt kötetlenül. A vásárt csapó aratók elmentek a hussal, de a tanító keze csakhamar elkezdett dagadni, utána karja, ugyannyira hogy beviteté magát Topolyára gyógykezelés végett. Most fekszik veszedelmes sebével, mert miként állítják az elhullott jószág vére megfertőzteté az övét s ha idején orvosi segély nem érkezik, halálát okozza. Hogy az aratóknak lett e bajuk a „paprikástól“, azt nem lehet tudni, mert ismeretlenek valának. (Sz. E.)

— **Egy elefánt, mint vádlott.** Mult hó 19-én egy igen rendkívüli jelenet játszotott le az „excheques court“ előtt Londonban. A vádló bizonyos miss Thurman, kinek lova megszilajult az elefánt előtt s gazdáját kocsjával felhorította, úgy hogy a kisasszony karját törte el. — Az elefánt is megjelent a törvénytelenben, de a helyett, hogy száná-bánná bűnét, azzal mulatozott, hogy az összes bírói és ügyvédi személyzet parókáit levette fejükről ormányával, valamint a vádló nő chignonját is. A tárgyalás homéri habotával végződött, de az elefánt gazdája kiegyezkedett a kisasszonnyal.

ARANYPOR.

Mi a világhosság meleg nélkül? . . . Előbbre mentünk az ismeretben, mint az érzésben . . . Ahol az ész elakad, ott az érzés segít; ahol az érzés csapong, ott az ész hasznosan kormányoz.

Ancillon.

A jelen fia a multnak, és atya a jövőnek.

Leibniz.

Ila az ember a teremtetés királya: meg kell vallani, hogy soha egy trón sem állott oly hosszú ideig üresen! . . . A koronához hiányzott a fő azon egész hosszú idő alatt, midőn a föld még csak a végtelennélküli ürben forgó forró tömeg volt.

Boccardo.

A favágó szekerczéje volt a legelső eszköz, mely az őskori vándorlásokra utat nyitott.

Boccardo.

A jó zsidó inkább lop százszor, mintsem hogy szalonát elcsigyez is ennék.

Hetényi.

Gyermekeknek minden jó: barna kenyér, kemény ág, sat.: a gőg és nagyravágás szívökben nem lakik. — Fonák nevelők ideitlen szoktatásokkal természetellenes vágyakat öbresztenek bennök. Ezért gyakran fejlettebb erkölcsű az alrendű, mert a természet, s nem fonák kezek nevelik.

Hetényi.

A polgárisult ember szolgaságban születik, szolgaságban él és hal; születésnek polyába göngyölik, holta után koporsóba zárják; még pedig emberi alakját megtartja, intézményeink által van lebilisvelve.

Rousseau.

Albuquerque ezt írta a spanyol király Eumánel Károlyhoz: Van egy fiam, tegye ön őt nagygyá: Apai átkom büntetésé alatt hagyom meg neki, hogy azt öntől követelje.

Az első

es. kir.

DUNAGÓZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

posta- és személyszállító hajóinak

MENETRENDJE.

Pósthajómenetek:

Bajáról Budapestre: kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap pont reggeli 4 órakor.

Bajáról Mohácsra: vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán, pénteken és szombaton reggel 6 órakor.

Bajáról Orsova-Galatizig: hétfőn, szerdán és szombaton reggeli 6 órakor.

Személyszállítóhajómenetek:

Bajáról Budapestre: naponként d. u. 3 órakor,

Bajáról Mohácsra: esti 8

Vizállás Baján.

	O pont	DUNA	84.98
	fenék	CSATORNA	83.00
auguszt. 5-én	DUNA	88.54	CSATORNA 86.07
	O fölött	3.86	mélység 3.97

Üzleti tudósítás.

Baján, 1879. augusztus 2-án.

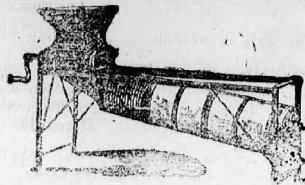
Buza 10.50 zab 4.60 bab 7.— árpa 5.25 rozs 6.25 kétszoros 5.29 köles 4.60 kukorica 5-40.

Az árak 100 kilogr. után.

Felelős szerkesztő:

Dr. BARTSCH SAMU.

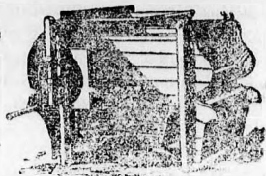
A székesfehérvári országos kiállításon az arany éremmel díjaztatott.

Brogle J. & Müller

gép- és rostalemez-gyárnokok
BUDAPEST, MARGITHID KÖZELÉBEN

ajánlják a már közelgő időnyre honunk több gazdasági kiállítására, versenyképességért első díjjal jutalmazott s javított

Trieur-jeiket váltható porszitákkal (konkolyt, búkkönyt, zabot stb. választó rosta) mely gépnek **Tisztító-rosták** (Backer mintájára) almint tisztító rosták BACKER mintájára. Rostáink az elismert legjobb, Backer rendszere szerint készítve az eredetitől semmiben sem térnek el, ennél fogva munka-eredményük is azonos marad az eredetivel.

Ajánlják továbbá tisztító-rostákhoz és cséplőgépekhez való rostalemezeiket mindennemű müta és nagyság szerint, a legjutányosabb áron. A közüti lövönatu vaspálya a gyárig közlekedik.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

A közüti lövönatu vaspálya a gyárig közlekedik.

BILINI

savanyuviz.

Nagymérvü szénsavas szikeny tartalmánál fogva (10000 suly részletben 33,6339) minden német-földi savanyuvizek között határozottan az első helyet foglalja el, s kitünő hatással bír a vérnek lugany savasítására, sikeresen működik a gyomorégés, gyomorgörccs, gyomorhurut, az ugynevezett hughysav, diathese, fővény, hugh és vesekövek ellen; hasznos szolgálatot tesz a köszvény, idült csusz, idült hólyag- és tüdőhurut, epekövesülés, máj-elzsírosodás, nyálkás aranyér és görvélýkór ellen, mind azt **Billroth Dittel, Ultzmann, Ivanich** stb. tanárok sokszor eléggé elismerték. — De mint felf.issító s kellemes italt is, bor és cukorral, vagy gyümölösszörppel keverve napról-napra nagyobb tért foglal el a bilini savanyuviz.

Főraktár:

ÉDESKÜTY L.

magyar király udvari ásványviz-szállítónál

BUDAPESTEN, Erzsébet tér 7. sz.

Kapható minden gyógytárban és fűszerke-reskedésben, ugyszinten vendéglőkben is.

Iskolai értesítés.

Alólírott előljáróság köztudomásra hozza, hogy a jövő 1879 - 80-ik tanévben

polgári iskolájának

II-ik, eshetőleg III-ik osztályát is megnyitja.

Baján, 1879. évi július hóban.

A bajai ízr. hitközség előljárósága.

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok
PRÁGÁBAN

ajánlják a szilárd kivitel, könnyü járás, nagy munkaképesség és tiszta cséplésről legelőnyesebben ismert, úgy rámán álló mint kereken járó

kézi- és járgány
cséplőgépeiket

1-től 8 ló, vagy ökörerőig.

Továbbá készitünk különféle nagyságu és elismert jó minőségü

tisztító rostákat, kukoricza morzsolókat és szecsokavágókat.

Illusztrált árjegyzékek díjmentesen és franco.

29-36

UNDEN VILMOS

Első magyar

drótszeggyára és vaskereskedése

nagyan és kicsinyben

Budapest, vácziboulevard 55 (uj).

Építési vállalkozóknak szükséges eszközök raktára.

Kizárólagos nagybani eladása mindennemű

ÖNTÖTTVASAKNAK

valamint TIZEDES- és SULYMÉRLEGEK gyári árákon.

Arjegyzekek ingyen.